

SAMOBORSKA BANKA D.D. SAMOBOR
TRG KRALJA TOMISLAVA 8
UPRAVA BANKE

METODOLOGIJA

UTVRĐIVANJA I PROMJENE KAMATNIH STOPA NA KREDITE I DEPOZITE GRAĐANA

Samobor, travanj 2011.

UTVRĐIVANJA I PROMJENE KAMATNIH STOPA NA KREDITE I DEPOZITE
GRAĐANA

Na temelju članka 29. Statuta Samoborske banke d.d. Samobor, članka 306. stavak 4. Zakona o kreditnim institucijama, te ostalih propisa, Uprava Samoborske banke d.d. Samobor, na svojoj ____sjednici održanoj 06. travnja 2011. godine donijela je sljedeću

METODOLOGIJU
UTVRĐIVANJA I PROMJENE KAMATNIH STOPA NA KREDITE I DEPOZITE GRAĐANA**I UVODNE ODREDBE**

Cilj ove metodologije je dokumentiranje prakse koju Banka primjenjuje u utvrđivanju promjenjivih kamatnih stopa tijekom trajanja ugovornog odnosa po osnovi danih kredita ili primljenih depozita između Banke i klijenata- fizičkih osoba, utvrđivanje kriterija za promjenu kamatnih stopa i elemenata koji utječu na promjenu kamatnih stopa.

Visina kamatne stope ovisi o:

- vrsti proizvoda,
- poslovnom odnosu klijenta s Bankom,
- roku na koji je primljen depozit ili odobren kredit,
- valuti depozita ili kredita,
- visini iznosa,
- stanju na financijskom tržištu,
- strukturi izvora sredstava,
- ostalim čimbenicima (propisi, troškovi i drugi).

Ova metodologija primjenjuje se na:

- aktivne kamatne stope koje se obračunavaju na **potraživanja Banke od klijenta** (plasirane kredite, prekoračenja po računima i sl.),
- pasivne kamatne stope koje se obračunavaju na **obveze Banke prema klijentu** (primljene depozite i vrijednosnice),

Metodologija se primjenjuje na sve klijente Banke (domaće i strane fizičke osobe).

II KAMATNE STOPE PREMA SVOJSTVU PROMJENJIVOSTI

Obzirom na svojstvo promjenjivosti, Banka je s klijentima ovlaštena ugovarati:

- fiksne ili
- promjenjive kamatne stope

Fiksna kamatna stopa je nepromjenjiva kroz cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa.

Promjenjiva kamatna stopa je kamatna stopa čija je visina podložna izmjenama tijekom trajanja ugovornog odnosa.

Promjenjiva kamatna stopa može biti:

- **administrativna kamatna stopa** - kamatna stopa čija je visina podložna izmjenama temeljem akata Banke;
- **tržišno indeksirana kamatna stopa** – kamatna stopa čija je visina podložna izmjenama uslijed promjene referentnih kamatnih stopa.

Banka trenutno ne primjenjuje tržišno indeksiranu kamatnu stopu.

Navedeno se ne odnosi na posebne programe u suradnji s drugim tijelima (državnim ili privatnim npr. HBOR, Republika Hrvatska i sl.), jer u predmetnom slučaju na promjenu kamatnih stopa za takve kredite i proizvode, između ostalog, utječu i odluke institucija i tijela u suradnji s kojima su krediti odobreni.

2.1. FIKSNA KAMATNA STOPA

Banka je ovlaštena utvrđivati fiksnu kamatnu stopu u visini nominalnog iznosa koji se primjenjuje na cijelo vrijeme trajanja ugovornog odnosa s klijentom. Fiksna kamatna stopa je fiksna do isteka pojedinačnog ugovora o kreditu/depozitu.

Banka zadržava pravo da nakon isteka ugovora, promjeni visinu bazne kamatne stope, a ako klijent ne pristane na izmjenu kamatne stope može prijevremeno raskinuti ugovor s obračunatim kamatama za prethodno razdoblje po ugovorenoj kamatnoj stopi.

O promjeni fiksne kamatne stope, Banka dostavlja obavijest klijentu 15 dana prije početka promjene. Ukoliko klijent nije suglasan s promjenom može najkasnije tjedan dana prije datuma promjene kontaktirati Banku i predložiti okončanje ugovornog odnosa.

2.2. ADMINISTRATIVNO PROMJENJIVA KAMATNA STOPA

2.2.1. KREDITI

Kod administrativne kamatne stope visina ugovorene kamatne stope mijenja se sukladno odlukama nadležnih tijela Banke.

Administrativno promjenjive kamatne stope na dane kredite fizičkim osobama utvrđuju se na slijedeći način:

$$APKSk = I + R_t + R_i + m$$

pri čemu je

APKSk	-	administrativno promjenjiva kamatna stopa na kredite
I	-	cijena izvora sredstava
R _t	-	regularni i zakonski troškovi
R _i	-	premija za rizik,
m	-	kamatna marža,

Promjena bilo kojeg od navedenih elemenata može utjecati na promjenu kamatne stope.

Cijena izvora sredstava Banke (I) izračunava se obzirom na :

- stvarnu cijenu koštanja određenog izvora sredstava Banke (primljenih depozita, uzetih kredita itd.) iz kojih Banka odobrava kredite.
- ponderiranu kamatnu stopu banaka na depozite građana u RH objavljenu od strane Hrvatske narodne banke,
- visinu kratkoročnih referentnih kamatnih stopa (EURIBOR, LIBOR, ZIBOR),
- prinos na referentne državne vrijednosne papire (Trezorske zapise Ministarstva financija RH ili obveznice RH),

Regularni zakonski troškovi izračunavaju se obzirom na:

- primjenu prisilnih normi (odluka HNB i drugih zakonskih odredbi i propisa koji obvezuju Banku i utječu na njeno poslovanje, npr. visina obvezne pričuve, trošak osiguranja depozita i sl.),

Premija za rizik određuje se obzirom na trošak kretanja rizičnosti putem očekivanog gubitka, odnosno iznosa za koji se očekuje da neće biti naplaćen po određenoj izloženosti (kreditu, garanciji i sl.).

Rizik je nemogućnost korisnika kredita da ispunjava svoje obveze prema Banci u skladu s potpisanim ugovorom.

Rizičnost se procjenjuje u agregiranom iznosu na razini cjelokupnog bankarskog sektora (premija za rizik se izračunava stavljanjem u odnos ispravka vrijednosti po pojedinoj vrsti proizvoda u odnosu na stanje iste vrste proizvoda na određeni datum za cijeli bankarski sektor – ovaj podatak objavljuje HNB).

Ukoliko je portfelj Banke rizičniji od prosjeka rizičnosti agregiranog na razini bankarskog sektora, Banka neće naplaćivati dodatnu premiju za rizik.

Kamatna marža određuje se administrativno, a formira se ovisno o:

- zahtjevanom povratu na kapital od strane vlasnika,
- visini operativnih troškova Banke,
- tržišnoj poziciji Banke, odnosno konkurentnosti proizvoda koji se nude na tržištu.

Uvjeti promjene kamatnih stopa tijekom otplate kredita

Administrativno promjenjive kamatne stope na dane kredite fizičkim osobama, Banka utvrđuje svojim internim aktima pojedinačno za svaku vrstu kredita, a može ih mijenjati samo u slučaju ako se elementi koji utječu na izračun kamatne stope kumulativno promjene za više od 0,10% u odnosu na zadnju promjenu kamatne stope.

Ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. i Banka odluči promijeniti kamatnu stopu ona će se promijeniti za onoliko postotnih poena za koliko se promjeni pojedini parametar.

Banka kvartalno utvrđuje parametre, a početno razdoblje od kojeg se prati kumulativna promjena je kraj prethodne godine (31.12.2010.).

Primjer utjecaja promjene parametara na administrativno promjenjivu kamatnu stopu

Nenamjenski krediti	APKSk prije povećanja	Promjena parametara	APKSk nakon povećanja
Kamatna stopa	9,50%	0,10 %	9,50
Kamatna stopa	9,50%	0,15 %	9,65

Obrazloženje: Ako se parametri koji određuju kamatnu stopu povećaju za 0,15%, promjenjiva kamatna stopa može se povećati za 0,15%

2.2.2. DEPOZITI

Administrativno promjenjive kamatne stope na primljene depozite od fizičkih osoba utvrđuju se na slijedeći način:

$$APKSd = I \pm m$$

pri čemu je

- KSd - kamatna stopa na depozite
- I - prosječna kamatna stopa 6 najvećih banaka u RH (sve su prisutne na području Samobora)
- m - kamatna marža,

Na kamatnu stopu na depozite utječu slijedeći čimbenici.

- dostupnost depozita,
- razina prevladavajućih kamatnih stopa na depozite na lokalnom tržištu

 UTVRĐIVANJA I PROMJENE KAMATNIH STOPA NA KREDITE I DEPOZITE
 GRAĐANA

Promjena bilo kojeg od navedenih elemenata može utjecati na promjenu kamatne stope.

Primjer utjecaja promjene parametara na administrativno promjenjivu kamatnu stopu

Kratkoročno oročeni kunski depozit do 6 mjeseci	APKSd prije promjene	Promjena parametara	APKSd nakon povećanja
Kamatna stopa	3,50%	0,10 %	3,50
Kamatna stopa	3,50%	0,20 %	3,70

Obrazloženje: Ako se parametri koji određuju kamatnu stopu povećaju za 0,20%, promjenjiva kamatna stopa može se povećati za 0,20%

Uvjeti promjene kamatne stope na ugovorene depozite

Administrativno promjenjive kamatne stope na depozite od fizičkih osoba, Banka utvrđuje pojedinačno za svaku vrstu depozita, a može ih promijeniti ako se prosječna kamatna stopa 6 vodećih banaka kumulativno promijeni za više od 0,10% od zadnje promjene kamatne stope.

III PROMJENA KAMATNIH STOPA – REPRICING

Promjena kamatnih stopa (Repricing) predstavlja ponovno određivanje visine kamatne stope u odnosu na prvu kamatnu stopu utvrđenu ugovorom, koju za pojedini proizvod klijent sklapa s Bankom (početna kamatna stopa) sukladno ugovorenim uvjetima o promjenjivosti.

Razdoblje promjene kamatne stope (Repricing) je razdoblje između dva uzastopna datuma utvrđivanja visine kamatne stope.

Banka na temelju ove metodologije može mijenjati kamatne stope kvartalno nakon revidiranja parametara koji utječu na promjenjivu kamatnu stopu.

Usklađivanje kamatne stope može se provesti za sve depozite i kredite koji su u korištenju ili u otplati na datum promatrane promjene elemenata na osnovi kojih se određuju kamatne stope.

Datumi na koje se promatraju promjene čimbenika koji se odnose na izračun administrativne kamatne stope su 31. 03.; 30.06.; 30.09. i 31. 12..

Ukoliko Banka u proteklim kvartalima iz bilo kojeg razloga ne provede usklađivanje visine kamatnih stopa zadržava pravo uvećati promjenu kamatne stope u jednom od narednih kvartala za visinu neprovedene usklade najduže u roku do godine dana.

Kamatna stopa za pojedine proizvode ne može biti viša od zakonom definirane maksimalne ugovorene kamatne stope.

Banka može povećati ili smanjiti iznos kamatne stope u slučaju ako se kamatni indeks (parametri koji utječu na formiranje administrativne kamatne stope) promjene za više od 0,10% u odnosu na prethodno promatrano razdoblje. Banka može promijeniti kamatnu stopu za isti iznos za koji su se promijenili parametri koji utječu na formiranje administrativne kamatne stope, ovisno o tržišnim okolnostima.

Ukoliko Uprava odluči promijeniti kamatne stope ili stope naknade, u odluci će naznačiti datum početka primjene promjenjenih kamatnih stopa i stopa naknade, koji neće biti raniji **od 15 dana** od dana donošenja odluke za sve vrste proizvoda, osim za transakcijske račune (žiro i tekuće), kod kojih početak primjene promjenjenih kamatnih stopa i stopa naknade neće biti raniji **od dva mjeseca** od dana donošenja odluke.

IV IZVJEŠĆE O PROMJENI KAMATNE STOPE

U slučaju promjene kamatne stope po kreditu ili depozitu, zbog promjene marže, troškova ili drugih okolnosti navedenih u ovoj Metodologiji, Banka će o istome obavijestiti klijenta pisanim putem i/ili objavom u poslovnim prostorima Banke namijenjenim poslovanju s klijentima i/ili objavljivanjem na internet stranicama Banke najmanje petnaest dana prije nastupa promjene, a za promjenu kamatnih stopa po transakcijskim računima (žiro i tekućim) najmanje dva mjeseca prije predloženog datuma početka promjene.

Ukoliko klijent nije suglasan s promjenom, može najkasnije **tjedan dana** prije datuma nastupa promjene kontaktirati Banku i predložiti okončanje ugovornog odnosa. U tom slučaju Banka će s klijentom ugovoriti uvjete povrata do konačnog roka namire odnosno razumni rok prijevremenog povrata depozita odnosno kredita.

V ZAVRŠNE ODREDBE

Banka zadržava pravo izmjena i/ili dopuna ove Metodologije u skladu sa zakonskim propisima i poslovnom politikom Banke. Banka je ovlaštena jednom polugodišnje revidirati pretpostavke i elemente koji se uzimaju u obzir pri izračunu vrijednosti promjene i visine kamatnog indeksa.

Banka ne mora nužno mijenjati kamatne stope kada se promjene parametri koji određuju visinu kamatne stope. Ovlaštenje Banke ne znači da će nužno doći do promjene kamatne stope.

O izmjenama i dopunama ove Metodologije, Banka će obavijestiti klijenta na web stranici Banke www.sabank.hr.

Ova metodologija stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

Stupanjem na snagu ove metodologije prestaje važiti Metodologija donijeta na sjednici Uprave od 28. listopada 2010.g.

UPRAVA BANKE

